

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2018-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Mojmíra Mamojku v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Monikou Meňhertovou, advokátska kancelária, Floriánska 16, Košice, vo veci namietaného porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 30 D 144/2007 po právoplatnosti nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 579/2013 z 1. apríla 2014 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 30 D 144/2007 po právoplatnosti nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 579/2013 z 1. apríla 2014 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 325,42 € (slovom trisdvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Moniky Meňhertovej, advokátska kancelária, Floriánska 16, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 206/2018 z 22. mája 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 D 144/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu III. ÚS 579/2013 z 1. apríla 2014 (ďalej len „skorší nález“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že ústavný súd už skorším nálezom rozhodol, že v petite sťažnosti označené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, priznal jej 1 500 €, ako aj náhradu trov konania.

3. Sťažovateľka namieta, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jej právnej veci právoplatne skončené.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň navrhla prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Napokon sa domáhala aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a náhrady trov konania.

5. Okresný súd na základe výzvy ústavného súdu zaujal k sťažnosti stanovisko vo vyjadrení sp. zn. 1 SprS 191/2018 doručenom ústavnému súdu 10. augusta 2018, v ktorom okrem iného uviedol:

„Napriek uloženej povinnosti konať bez zbytočných prieťahov nedošlo k právoplatnému prejednaniu dedičstva.

Konanie po materiálnej stránke nie je mimoriadne zložitú, vo vzťahu ku skutočnosti, že jediným dedičom je sťažovateľka, jedná sa o bežné konanie, ktoré rozhodujú súdy, resp. rozhodnú potvrdením o nadobudnutí dedičstva jedinému dedičovi.

Konanie je náročné po procesnej stránke, keď z neznámych dôvodov dochádza k pomerne častým zákonným obštrukciám zo strany dedičky, ako vznášanie námietok zaujatosti voči sudcom súdu, súdneho komisárovi, podmieňovanie predloženia dôkazov, uvádzanie rozhodných tvrdení, prikázaním veci inému súdu a pod.

V konaní bolo pomerne dlho rozhodované o základných otázkach ako priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, ktoré bolo aj predmetom dovolacieho konania, konanie sa opakovalo vždy pri každom poplatkovou úkone, ako vznesenie námietky zaujatosti či prikázanie veci inému súdu. Pri dovolaniach proti procesným rozhodnutiam bolo nevyhnutné vyzývať sťažovateľku na zvolenie právneho zástupcu, vyčkať na rozhodnutie Centra právnej pomoci, ktoré obdobne opakovane žiadala o pomoc sťažovateľka a pod...

Obvykle súd musel žiadať o odpoveď po uplynutí primeranej lehoty priamo CPP, nakoľko sťažovateľka bola vo vzťahu k plnení svojich povinností voči súdu nečinná. Značné

zdržanie bolo spôsobené aj opätovným rozhodovaním o ustanovení právneho zástupcu, následne aj CPP. Následne sťažovateľka namietala zaujatosť sudcov tunajšieho súdu. Všetky ňou uplatňované procesné nároky, či už priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov či námietky zaujatosti sa ukázali ako nedôvodné, resp. neboli priznané ani v odvolacom a dovolacom konaní. Teda hoci sa jedná u uplatňovanie základných práv sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania, celkovú dĺžku konania spôsobenú rozhodovaním o vylúčení súdneho komisára, námietkach zaujatosti, oslobodení od platenia súdnych poplatkov, ustanovení právneho zástupcu je nevyhnutné pripočítať na ťarchu sťažovateľky, teda nemožno ich považovať za prieťahy spôsobené súdom alebo časový úsek konania, za dĺžku ktorého zodpovedá súd.

Ďalšie prieťahy spôsobila sťažovateľka aj absenciou súčinnosti, keď znalecký posudok, ktorý podľa jej tvrdenia mala k dispozícii od 17.9.2014 odmietala predložiť na výzvy súdu. Tento predložila súdu až po tom, čo bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie. Preto opätovne časový úsek po zrušení uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania (25.4.2017) nie je možné pričítať na ťarchu súdu, pretože prieťahy boli spôsobené konaním sťažovateľky.

Podľa vyjadrenia súdneho komisára, notára [REDAKOVANÉ], nebolo možné v konaní rozhodnúť z dôvodu, že oznámením Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor bolo súdnemu komisárovi uvedené, že v kat. úz. Nižná, kde sa nachádzajú pozemky tvoriace aktíva dedičstva, prebieha ROEP, ktorý nie je zapísaný a z toho dôvodu nie je možné vyhotoviť potrebné podklady pre notára. Tieto príslušný katastrálny úrad nevydal ani po dotaze z 21.6.2018. Podľa oznámenia notára, bude rozhodnuté o potvrdení dedičstva bezodkladne po tom, ako budú doručené požadované údaje zo strany Okresného úradu Tvrdošín. katastrálny odbor.

Nad rámec hodnotenia prieťahov a zodpovednosti je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že celé konanie sťažovateľky v dedičskom konaní vykazuje znaky iracionálnosti k prejednávaniu dedičstva poznačené charakterom „boja“ proti všetkým, ktoré v pomerne jednoduchom konaní znemožňuje dosiahnutie rozhodnutia. Toto konanie však môže vychádzať aj zo značného počtu súvisiacich súdnych konaní voči poručiteľke a sťažovateľke, ktoré znemožňuje súdu v súvisiacich konaniach pokračovať a vec prejednať. Zároveň pri značnom množstve podaní sťažností na neprimeranú dĺžku konania

a neodôvodnené prietahy (Ústavný súd SR, ESLP), môže byť záujmom sťažovateľky predlžovať celkovú dobu konania aj za účelom dosiahnutia opakovaného priznania finančného zadostučinenia.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, priložené vyjadrenia sudkyne, súdneho komisára mám za to, že sťažnosť je nedôvodná, vzniknuté prietahy neboli následkom nečinnosti súdu či nesústredenej činnosti a preto navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosti sťažovateľky nevyhoveli a svojim uznesením ju odmietol ako neopodstatnenú.“

6. Súčasťou vyjadrenia okresného súdu zo 6. augusta 2018 k sťažnosti bol aj prehľad procesných úkonov doterajšieho priebehu napadnutého konania v období po skoršom náleze ústavného súdu, z ktorého vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

- „- dňa 07.04.2014 sa na OS ŽA vrátil celý dedičský spis z Ústavného súdu vrátil*
- dňa 25.04.2014 OS Ž A vyzýva písomne doporučenou poštou dedičku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na doručenie znaleckého posudku, ktorú výzvu si prevzala dňa 09.05.2014*
- dňa 14.05.2014 na OS ŽA [REDAKOVANÉ] osobne podala - Výzva zo dňa 25.04.2014*
- odpoveď (dedička oznámila, že znalecký posudok ešte nie je vyhotovený, urgovala)*
- dňa 06.06.2014 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na vylúčenie sudcov OS ŽA z prejednávania veci*
- dňa 08.07.2014 OS ŽA preložil celý dedičský spis na KS ŽA (zaevidované pod 10NcC/45/2014)*
- dňa 21.08.2014 KS ŽA vrátil na OS ŽA celý dedičský spis spolu s vyjadrením bez rozhodnutie o námietke zaujatosti ako nedôvodné predložení*
- dňa 04.09.2014 OS ŽA písomne doporučenou poštou oznámil dedičke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] stanovisko KS ŽA 4-ju vyzval na doloženie znaleckého posudku, ktoré oznámenie si prevzala dňa 08.09.2014*
- dňa 18.09.2014 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Návrh na vylúčenie OS ŽA a KS ŽA z prejednávania veci (námietka) - navrhuje aby vec bola pridelená na konanie na OS Dolný Kubín, resp. OS Námestovo, kde porúčiteľa mala nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom dedičstva (spolu s prílohou - Doplnenie odvolania voči uzneseniu, ktoré osobne podala [REDAKOVANÉ] na KS ŽA dňa 17.08.2006)*

- dňa 18.09.2014 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Výzvu zo dňa 04.09.2014 - odpoveď (oznámila, že znalecký posudok má, avšak ho predloží aj po vybavení jej námietky)

- dňa 01.10.2014 OS ŽA písomne doporučenou poštou vyzval dedičku [REDAKOVANÉ] o zaplatenie súdneho poplatku za podanie návrhu na príkázanie veci inému súdu vo výške 16,50 €, ktorú výzvu si prevzala dňa 06.10.2014

- dňa 15.10.2014 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov pre celé konanie (z dôvodu toho, že je nezamestnaná a z viacerých zdravotných dôvodov má byť oslobodená + predložila Potvrdenie z ÚPSVaR o poverení dávky v hmotnej núdzi)

- dňa 04.11.2014 OS ŽA písomne vyzval dedičku [REDAKOVANÉ] o vyplnenie tlačiva pre dokladovanie pomerov

- dňa 18.11.2014 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] - Výzva zo dňa 04.11.2014 - doloženie tlačiva (predložila vypísané žiadané Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania)

- dňa 27.11.2014 pokyn VSÚ - zistiť na ÚPSVaR, či dedička [REDAKOVANÉ] poberá dávky v hmotnej núdzi

- dňa 02.12.2014 OS ŽA písomne vyzval ÚPSVaR o vyjadrenie, či dedička [REDAKOVANÉ] poberá dávku v hmotnej núdzi, resp. iné dávky

- dňa 19.12.2014 na OS ŽA bolo doručené oznámenie z ÚPSVaR - dedička [REDAKOVANÉ] je evidovaná na ÚPSVaR na oddelení v hmotnej núdzi a poberá dávku v hmotnej núdzi od 01.02.2007

- dňa 22.12.2014 OS ŽA písomne vyzval Sociálnu poisťovňu o vyjadrenie, či dedička [REDAKOVANÉ] je poberateľkou dôchodku

- dňa 19.01.2015 bolo na OS ŽA doručené oznámenie, že žiadosť OS ŽA zo dňa 22.12.2014 bola postúpená na Sociálnu poisťovňu, ústredie do Bratislavy

- dňa 09.02.2015 bolo na OS ŽA doručené oznámenie zo Sociálnej poisťovne - dedička [REDAKOVANÉ] nie je poberateľkou dôchodkovej dávky

- dňa 20.03.2015 OS ŽA vyhotovil Uznesenie č. 30D/144/2007-552, ktorým dedičke [REDAKOVANÉ] nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré Uznesenie bolo dedičke doručené doporučenou poštou, ktoré si prevzala dňa 25.03.2015

- dňa 08.04.2015 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Odvolanie proti Uzneseniu č. 30D/144/2007-552 (splatnosť súdneho poplatku)
- dňa 17.04.2015 bol celý dedičský spis predložený na KS ŽA
- dňa 29.05.2015 KS ŽA vyhotovil Uznesenie č. 7CoD/6/2015-566, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.07.2015 - Uznesenie OS ŽA č. 30D/144/2007-552 zo dňa 20.03.2015 potvrdzuje (nepriznáva oslobodenie o súdnych poplatkov dedičke [REDAKOVANÉ])
- dňa 29.07.2015 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Dovolanie proti Uznesenie KS ŽA č. 7CoD/6/2015-566
- dňa 25.08.2015 OS ŽA písomne Uznesením Č. 30D/144/2007-575 vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby si v dedičskom konaní pre dovolacie konanie zvolila advokáta a doručila súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na jej zastupovanie pred odvolacím súdom, ktoré uznesenie si prevzala dňa 10.09.2015
- dňa 17.09.2015 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odpoveď na Výzvu zo dňa 25.08.2015 (dedička [REDAKOVANÉ] požiadala Centrum právnej pomoci o ustanovenie právneho zástupcu na dovolacie konanie + priložila fotokópiu Žiadosti do Centra právnej pomoci v Žiline)
- dňa 14.10.2015 OS ŽA písomne vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby doručila súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, ktorú výzvu prevzala dňa 20.10.2015
- dňa 19.11.2015 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odpoveď na Výzvu zo dňa 14.10.2015 (dedička [REDAKOVANÉ] oznámila, že Centrum právnej pomoci o ustanovenie právneho zástupcu na dovolacie konanie ešte nerozhodlo)
- dňa 23.11.2015 OS ŽA písomne požiadala Centrum právnej pomoci, či bol dedičke [REDAKOVANÉ] ustanovený právny zástupca
- dňa 15.12.2015 na OS ŽA bolo doručená odpoveď Centra právnej pomoci v Žiline - Rozhodnutím sp. zn. 10992/2015-KaZA zo dňa 16.11.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.12.2015 - centrum nepriznalo žiadateľke [REDAKOVANÉ] nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní. Rozhodnutie priložené vo fotokópii.
- dňa 21.12.2015 OS ŽA písomne opätovne vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby doručila súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní,

ktorú výzvu prevzala dňa 29.12.2015 (nakoľko CPP jej nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní)

- dňa 08.01.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odpoveď na Výzvu zo dňa 21.12.2015 (dedička [REDAKOVANÉ] oznámila, že podala odvolanie proti rozhodnutie CPP)

- dňa 21.01.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Oznámenie o stave konania vo veci ustanovenia právneho zástupcu (dedička [REDAKOVANÉ] oznámila, že podala žalobu o preskúmanie rozhodnutie CPP + túto vo fotokópii priložila, ďalej požiadala o prerušenie dedičského konania)

- dňa 04.02.2016 OS ŽA písomne Uznesením č. 30D/144/2007-599 zamietol návrh na prerušenie konania, ktoré uznesenie si dedička [REDAKOVANÉ] prevzala dňa 16.02.2016

- dňa 01.03.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] Odvolanie proti Uznesenie 30D/144/2007-599 zo dňa 04.02.2016

- dňa 09.03.2016 bol celý dedičský spis predložený na KS ŽA - zaevidovaný pod č.11 CoD/7/2016

- dňa 20.04.2016 bolo na OS ŽA doručené vyrozumienie KS ŽA k č. HCoD/3/2016 - bez meritómeho rozhodnutia a vracia späť na OS ŽA s pokynom na odstránené vady podania námietky

- dňa 21.04.2016 OS ŽA písomne Uznesením č. 30D/144/2007-611 vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby v lehote 10 dní odo odstránila vady podania doručeného súdu 18.04.2014, ktoré Uznesenie si prevzala dňa 28.04.2016

- dňa 09.05.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odpoveď na výzvu zo dňa 21.04.2016 - doplnila podanie

- dňa 25.05.2016 pokyn VSÚ - vyzvať dedičku na zaplatenie súdneho poplatku, pripraviť predkladaciu správu na rozhodnutie o námietke zaujatosti, zistiť stav konania na KS ŽA (žalobu na CPP, ktoré podala dedička [REDAKOVANÉ] na KS ŽA)

- dňa 25.05.2016 OS ŽA písomne Uznesením č. 30D/144/2007-618 vyzval dedičku [REDAKOVANÉ] na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66,00 € za námietku zaujatosti

- dňa 27.05.2016 bol opätovne celý dedičský spis predložený na KS ŽA - zaevidovaný pod č. 11 CoD/7/2016 - spis s opravným prostriedkom na rozhodnutie o námietke zaujatosti dedičky [REDAKOVANÉ]

- dňa 28.06.2015 bol na OS ŽA vrátený celý dedičský spis spolu s:

- Uznesením KS ŽA č. 11 NcC/18/2016-623 zo dňa 23.06.2016 kde rozhodol, sudkyňa OS ŽA [REDAKOVANÉ] nie je vylúčená z prejedania o rozhodovania dedičskej veci
- Uznesením KS ŽA č. 11 NcD/7/20 16-626 zo dňa 23.06.2016 kde rozhodol, potvrdzuje Uznesenie OS ŽA č. 30D/144/2007-599 (prerušenie konania zamietol) ktoré uznesenia boli dedičke [REDAKOVANÉ] zaslané doporučenou poštou a táto si ich prevzala dňa 04.07.2016
- dňa 14.06.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odvolanie proti Uzneseniu OS ŽA 30D/144/2007-618 (voči poplatku)
- dňa 12.07.2016 bol celý dedičský spis predložený na Najvyšší súd SR - pridelené č. 7Cdo 141/2016
- dňa 17.10.2016 bol celý dedičský spis vrátený na OS ŽA s Uznesením č. 7Cdo 141/2016 zo dňa 28.09.2016 - dovolanie procesne odmietol pre nedostatok právneho zastúpenia sťažovateľky v dovolacom konaní
- dňa 28.11.2016 OS ŽA písomne vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby v lehote 10 dní odo predložila znalecký posudok, ktorú výzvu si prevzala dňa 02.12.2016
- dňa 12.12.2016 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] vyjadrenie na výzvu zo dňa 28.11.2016 - oznámenie o predložení znaleckého posudku až po rozhodnutí o samostatne oboch návrhoch
- dňa 11.01.2017 OS ŽA písomne vyzval dedičku [REDAKOVANÉ], aby v lehote 10 dní odo predložila znalecký posudok, ktorú výzvu si prevzala dňa 06.02.2017 (inak bude nariadené znalecké dokazovanie)
- dňa 10.02.2017 OS ŽA vyhotovil Uznesenie č. 30D/144/2007-651, ktorým nariaďuje znalecké dokazovanie a ustanovuje znalca [REDAKOVANÉ], aby vypracoval písomný znalecký posudok na nehnuteľnosť v kat. úz. Žilina zapísanú na [REDAKOVANÉ], ktorá je predmetom dedičstva, ktoré uznesenie si dedička [REDAKOVANÉ] prevzala dňa 10.03.2017 a [REDAKOVANÉ] dňa 23.02.2017
- dňa 14.02.2017 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] odpoveď na výzvu zo dňa 11.01.2017 - vyjadrenie, že znalecký posudok na nehnuteľnosť má pripravený, avšak ho nepredloží až po rozhodnutí o jej podaných dvoch návrhoch

- dňa 14.03.2017 na OS ŽA osobne podala [REDAKOVANÉ] jeden originál znaleckého posudku č. 62/2014 na nehnuteľnosť v kat. úz. Žilina zapísanú na [REDAKOVANÉ], ktorá je predmetom dedičstva

- dňa 23.04.2017 OS ŽA vyhotovil Uznesenie č. 30D/144/2007-662, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.05.2017, ktorým zrušil nariadenie znaleckého dokazovania na nehnuteľnosť v kat. úz. Žilina zapísanú na [REDAKOVANÉ], ktorá je predmetom dedičstva, ktoré si dedička [REDAKOVANÉ] osobne prevzala v info kancelárii OS ŽA dňa 28.04.2017 a [REDAKOVANÉ] si prevzal dňa 03.05.2017

- dňa 09.06.2017 bol celý dedičský spis vrátený notárovi - súdnemu komisárovi na ďalšie konanie

- dňa 09.06.2017 si pre kontrolu a aktualizáciu nehnuteľného majetku poručiteľky notár - súdny komisár do spisu vytlačil zoznam LV z KAPOR a po prekontrolovaní zistil, že je potrebné žiadať nové podklady z Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor, čo aj vykonal

- dňa 03.11.2017 bolo na NÚ doručené oznámenie z Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor, že v kat. úz. Nižná prebieha ROEP, ktorý nie je zapísaný a z toho dôvodu nie je možné vyhotoviť potrebné podklady pre notára

- dňa 21.06.2018 telefonicky prešetrený stav zápisu ROEP v kat. úz. Nižná (OÚ Tvrdošín, katastrálny odbor). “

7. Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 6. septembra 2018 zotrvala na dôvodnosti podanej sťažnosti, nesúhlasiac s vyjadrením okresného súdu, poukázala na to, že viaceré procesné úkony súdu mali charakter administratívny, ďalej uviedla dôvody, ktoré ju viedli k podaniu opravných prostriedkov proti procesným rozhodnutiam okresného súdu, a k postupu notárky ako súdnej komisárky uviedla, že «sťažovateľka považuje vyžiadanie podkladov z katastra v roku 2017 za nehospodárny a neefektívny úkon. Síce nehnuteľnosti v katastrálnom území Nižná zapísané na [REDAKOVANÉ] medzičasom boli z tohto listu vlastníctva odstránené a list vlastníctva ako taký bol zrušený (pozemky prekryté vykomasovanými parcelami), ale táto skutočnosť nebránila súdnemu komisárovi definitívne rozhodnúť. Katastrálny operát nie je nemenný, práve naopak neustále sa parcely rozdeľujú, scelujú, menia sa výmery a to aj v rámci pozemkových úprav. Takýmto spôsobom by

donekonečna boli vyžadované aktuálne podklady, ktoré hoci už aj na druhý deň nemusia korešpondovať s aktuálnym stavom.

Ak by sa súdny komisár informoval ohľadom pozemkov priamo u sťažovateľky, bola by zabezpečila kópiu rozhodnutia Okresného úradu Tvrdošín sp. zn. C32/2016 zo dňa 13.05.2016, ktorým vyhovel návrhu zhotoviteľa Registra obnovenej evidencie pozemkov na zrušení údajov evidovaných na [REDAKOVANÉ], navyše uvedené rozhodnutie bolo doručované aj Urbáru Krásna Hôrka, p. s., nakoľko sa jednalo o urbárske pozemky a urbár bol účastníkom správneho konania ako zástupca vlastníkov urbárskych pozemkov, čiže zastupoval aj sťažovateľku a rozhodnutie mu bolo ešte v roku 2016 doručované.

Napokon ako vyplýva z metodického usmernenia publikovaného v Katastrálnom bulletine Úradu geodézie, kartografie a katastra č. 2/2012 otázka č. 25, „ak osvedčenie o dedičstve bolo vydané počas pozastaveného zápisu a údaje v osvedčení po skončení pozemkových úprav nekorešponujú s údajmi katastra, osvedčenie o dedičstve nemôže byť vrátené súdnemu komisárovi na opravu, ale v rámci správneho konania sa zapracujú údaje z osvedčenia o dedičstve do príslušného projektu úprav a následne správa katastra vykoná zápis do katastra“.

Súdny komisár teda preukázateľne nadbytočne a nehospodárne vyžiadal aktuálne podklady z katastra, čo malo za následok viac ako ročný prietah a to z dôvodu, že podklady z katastrálneho operátu boli dávno zabezpečené, boli kompletne. sťažovateľka ich nerozporovala, akékoľvek neskoršie zmeny súvisiace s pozemkovými úpravami ktoré sú premietnuté do katastrálneho operátu nie sú spôsobilé vyvolať potrebu obnovy dedičského konania alebo jeho opravu, ak súdny komisár v osvedčení vychádza z podkladov, ktoré mu boli predtým doručené.

Dôvod prečo súd v júni v roku 2017 vrátil súdnemu komisárovi spis na doplnenie nie je doteraz sťažovateľke známy, pretože sa vo vyjadrení spomína iba výraz „doplnenie“ bez zdôvodnenia, čo konkrétne považoval súd za potrebné doplniť. Preto sa sťažovateľka ani teraz nemôže vyjadriť k tejto skutočnosti.»

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

11. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

12. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní vo vymedzenom období dochádzalo k porušovaniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

15. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci

v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

16. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

17. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci (konanie o dedičstve s jedným dedičom) ani v etape po právoplatnosti skoršieho nálezu. Napokon ani podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci, naopak uviedol, že ide o „bežné konanie“.

18. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmanom konaní, ústavný súd posudzujúc preskúmanú časť napadnutého konania konštatuje, že sťažovateľka čiastočne prispela k predĺženiu preskúmaného konania tým, že na výzvu okresného súdu na predloženie znaleckého posudku reagovala tak, že ho podmienila tým, že ho predloží až po rozhodnutí o jej procesných návrhoch vznesených v priebehu konania. V tejto súvislosti ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru podľa ktorej, v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

19. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne vyhodnocovať jednotlivé procesné úkony súdu, resp. priebeh postupu, pretože z ústavnoprávneho hľadiska nie je akceptovateľné, aby

napadnuté konanie s ohľadom na jeho právnu a skutkovú nenáročnosť nebolo ani po takmer 11 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené, a to napriek príkazu konať vo veci bez zbytočných prietáhov vysloveného v skoršom náleze ústavného súdu.

20. Ústavný súd, vychádzajúc z prehľadu procesných úkonov súdu a sťažovateľky, konštatuje, že okresný súd nebol nečinný, avšak jeho postup zároveň nemožno považovať ani za efektívny, ani za sústredený. V súvislosti s procesným rozhodovaním o prvej vznesenej námietke zaujatosti a návrhu na prikázanie veci inému súdu a následne rozhodovaní o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov konštatuje, že okresnému súdu nič nebránilo v meritórnom rozhodovaní vo veci samej, pretože rozhodovanie o týchto procesných návrhoch netvorilo prekážku v jeho ďalšom postupe. Napriek uvedenému sa okresný súd zamerlal na riešenie poplatkovej povinnosti sťažovateľky za podaný návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Sťažovateľka preukázala konajúcemu súdu, že je v hmotnej núdzi zákonom predpísaným spôsobom, no napriek tomu ju súd neoslobodil, proti čomu sa bránila využitím dostupných opravných prostriedkov. Pokiaľ ide o námietku zaujatosti vznesenú sťažovateľkou 6. júna 2014, okresnému súdu bola po predložení na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline vrátená bez rozhodnutia ako nedôvodne predložená, pretože podľa jej obsahu sa na ňu nemalo prihliadať a predkladať nadriadenému súdu. Pokiaľ ide o nedostatok súčinnosti sťažovateľky spočívajúcej v tom, že predloženie znaleckého posudku podmieňovala rozhodovaním o jej procesných návrhoch, ústavný súd k tomu len dodáva, že nič nebránilo okresnému súdu nariadiť znalecké dokazovanie, k čomu po uplynutí približne 28 mesiacoch od oznámenia sťažovateľky doručeného okresnému súdu 18. septembra 2014 aj neskôr pristúpil (10. februára 2017). Z predloženého súdneho spisu, ako aj vyjadrenia sťažovateľky k prijatej sťažnosti tiež vyplýva, že prebiehajúce konanie registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) sa týka nepatrnej časti masy dedičstva z hľadiska jeho hodnoty, no napriek tomu sa zdá, že táto skutočnosť má zakladať prekážku rozhodnutia o dedičstve, keďže okresný súd nekoná a čaká na ukončenie ROEP a jeho zaznamenanie v príslušnom katastri nehnuteľností. Ústavný súd bez toho, aby učinil záver o tom, či dané konanie ROEP tvorí prekážku pre rozhodnutie o dedičstve, konštatuje, že pokiaľ okresný súd bol toho názoru, že

ide o prekážku v jeho ďalšom postupe, mal konanie prerušiť, v opačnom prípade mal konať a rozhodnúť.

21. V nadväznosti na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v období po právoplatnosti skoršieho nálezu ústavného súdu je ako celok poznačený neefektívnym a nesústredeným postupom, pretože nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

22. Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním efektivity napadnutého konania upriamuje pozornosť na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústredená) činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 380/08, I. ÚS 7/2011).

23. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším namietaným postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po právoplatnosti skoršieho nálezu ústavného súdu došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

24. Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, vzhľadom na to, že túto povinnosť mu uložil už vo svojom skoršom náleze.

III.

25. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

26. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

27. Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € z dôvodu pretrvávajúcej právnej neistoty, v ktorej sa nachádza v kontexte jej zdravotného stavu a veku.

28. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

29. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliada okrem iného na význam veci pre sťažovateľa, jeho správanie a dĺžku konania. S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku napadnutého konania okresného súdu, zároveň berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, vychádzajúc zo skutočnosti, že okresný súd nerešpektoval príkaz ústavného súdu vyslovený v skoršom jeho náleze, ktorým okresnému súdu prikázal konať v tejto veci bez zbytočných prietáhov, na druhej strane berúc do úvahy skutočnosť, že sťažovateľka tiež svojím správaním prispela k celkovej dĺžke konania nepredložením znaleckého posudku, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

30. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta, a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

31. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2017 v sume 921 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2018 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 153,50 €. Ďalej má právna zástupkyňa sťažovateľky aj nárok na náhradu režijného paušálu za dva úkony právnej služby podľa vyhlášky vykonané v roku 2017 po 9,21 €.

32. Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej sume 325,42 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

33. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2018